

Dosarul nr.2ra-1034/2019

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani (O. Ionașcu)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (V. Cotorobai, I. Țurcan, M. Anton)

DECIZIE

10 iulie 2019

mun.Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
lărgit al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Oleg Sternioală
Ala Cobăneanu
Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Victor Burduh

examinând recursul declarat de către Victor Cebanu, reprezentat de avocatul Igor Otgon,

în cauza civilă la cererea depusă de Victor Cebanu privind constatarea faptului care are valoare juridică,

împotriva deciziei din 07 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 02 ianuarie 2018, Victor Cebanu prin intermediul avocatului Igor Otgon, a adresat cerere în judecată privind constatarea înregistrării nașterii lui Victor Cebanu de către Primăria s.Pepeni, r-nul Lazovsc (actual Sîngerei) prin înscrierea părinților Cebanu Arseni (tata), născut la XXX în XXX și Cebanu Eugenia (mama), născută la XXX în s. Pepeni, r-nul Lazovsc.

În motivarea acțiunii a indicat că, Victor Cebanu a efectuat o tentativă de obținere a duplicatului certificatului său de naștere, prin adresarea la Direcția audiență și eliberare a documentelor a Serviciului Stare Civilă.

La 16 februarie 2011 a fost eliberat avizul potrivit căruia s-a constatat lipsa în Registrele de stare civilă a actului de stare civilă – actul primar de naștere, 2 ex., întocmite de Primăria s. Pepeni, r-nul Sîngerei cu referire la perioada anilor 1965–1969. Potrivit aceluiași aviz, i s-a recomandat adresarea la oficiul de stare civilă pentru solicitarea efectuării verificărilor repetate, inclusiv a actelor de stare civilă reconstituite.

În acest sens, la 30 noiembrie 2017, s-a adresat cu cerere către Serviciul de Stare Civilă, care în rezultatul verificărilor necesare a eliberat un aviz similar,

potrivit căruia s-a indicat lipsa actului de naștere pe numele petiționarului, atât în conținutul registrelor de stare civilă privind actele primare de naștere, 1 ex, întocmite de Primăria Pepeni, r-nul Lazovsc (actual Sângerei), cu referire la perioada anilor 1965-1969, cât și în conținutul registrelor de stare civilă privind actele reconstituite de naștere, cu referire la perioada anilor 1945–2017.

Potrivit avizelor nominalizate, registrele de stare civilă primare și reconstituite sunt păstrate integral.

În aceeași zi, la 30 noiembrie 2017, la Serviciul Stare Civilă Sângerei a fost depusă cerere privind reconstituirea actului de naștere pe numele lui Victor Cebanu, anexând în acest sens copii de pe documentele relevante, inclusiv copia de pe certificatul de naștere de model sovietic seria I-MP nr. 214147, eliberat la 08 iulie 1967 de Primăria s. Pepeni, r-nul Lazovsc.

A afirmat că constatarea faptului înregistrării actului de naștere pe numele petiționarului este necesară acestuia pentru a obține în final, de la Serviciul Stare Civilă Sângerei, certificat de naștere completat în limba română, de modelul oficial al Republicii Moldova, prevăzut la Anexa 1 la Hotărârea Guvernului nr.757 din 04 iulie 2006 cu privire la aprobarea modelului unic al formularelor certificatelor de stare civilă.

A precizat că certificatul de naștere de model sovietic, eliberat la 08 aprilie 1967, nu poate fi folosit peste hotarele Republicii Moldova, din cauza imposibilității apostilării acestuia de Ministerul Justiției și nici supra-legalizării lui de subdiviziunea competentă a Ministerului Afacerilor Externe și Integrării Europene a Republicii Moldova.

În acest sens, consideră relevante prevederile pct. 9 lit. a) al Regulamentului privind aplicarea apostilei, aprobat prin Hotărârea Guvernului 15 februarie 2007, precum și pct. 95 lit. a) al Regulamentului cu privire la procedura de supra-legalizarea documentelor, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.421 din 26 iunie 2013, potrivit cărora se supun apostilării și respectiv supra-legalizării, doar documentele de stare civilă eliberate după 24 februarie 1998.

A invocat că certificatul de naștere de model sovietic, fiind eliberat de o autoritate a unui stat care nu mai există, nu poate fi folosit de petiționar pentru a fi prezentat autorităților române în vederea solicitării redobândirii cetățeniei acestui stat. Astfel, imposibilitatea obținerii duplicatului certificatului de naștere este invocată de lipsa în fondul de arhivă al subdiviziunilor Agenției Servicii Publice a actului de naștere pe numele petiționarului, ce ar servi temei în acest sens conform art. 8 alin. (1) al Legii nr.100-XV din 26 aprilie 2001 privind actele de stare civilă, fapt ce se confirmă prin Avizele corespunzătoare eliberate la 16 februarie 2011 și 30 noiembrie 2017.

A evidențiat că imposibilitatea reconstituirii actului de naștere pe numele petiționarului este urmată de Avizul Serviciului Stare Civilă Sângerei nr. 3944 din 16 decembrie 2017, prin invocarea faptului păstrării integrale a registrelor de stare civilă disponibile în fondul de arhivă respectiv. Faptul înregistrării nașterii petiționarului de Primăria s.Pepeni, r-nul Lazovsc se confirmă prin originalul certificatului de naștere de model sovietic seria I-MP eliberat pe numele petiționarului la 08 aprilie 1967 de Primăria s. Pepeni, r-nul Lazovsc, potrivit

căruia faptul nașterii a fost trecut în registrul de stare civilă a acestei autorități publice sub nr. 56 la XXX, document ștampilat și semnat de funcționarul responsabil al Primăriei menționate, care face dovada iminentă că asemenea act de naștere întocmit pe numele petiționarului a existat. Considerând că înregistrarea nașterii respective a avut loc în condiții legale, însă din anumite circumstanțe acest act a dispărut și nu a fost inclus la formarea registrelor actelor de naștere cu referire la anul 1967 întocmit de Primăria s. Pepeni, r-nul Lazovsc.

A apreciat că faptul integrității registrelor de stare civilă de naștere, întocmite pe parcursul perioadei de referință în cadrul Primăriei s. Pepeni, urmează a fi examinat multilateral în cadrul procesului judiciar. Or, atestarea integrității registrelor respective nu permite acceptarea reconstituirii actelor de stare civilă exclusiv pe cale extrajudiciară, dat fiind că constatarea faptului înregistrării respective poate avea loc pe cale judecătorească în ordinea procedurii speciale. Concomitent invocă declarațiile unor consăteni ai petiționarului, potrivit cărora au existat mai multe cazuri de omitere a întocmirii actelor de stare civilă de către secretarii Primăriei Pepeni, în diferite perioade de timp.

Consideră că instanța urmează să supună examinării starea fizică a ambelor exemplare ale registrelor actelor de naștere și anume privind: a) prezența semnăturii aplicate pe alte acte de naștere, de către funcționarul responsabil al Primăriei sat. Pepeni, pe parcursul perioadei de referință – lunile martie și aprilie ale anului XXX; b) corectitudinea și caracterul intact al scrisului privind numerotarea actelor de naștere din registrul respectiv; c) corectitudinea și caracterul intact al coaserii, șnuruirii, sigilării registrului de stare civilă, ceea ce ar permite concluzionarea veridicității acțiunilor sancționărilor responsabili, iar numerotarea existentă n-ar fi una primară și veridică. În acest sens, urmează a fi verificată utilizarea de secretarul Primăriei s.Pepeni, în perioada lunilor martie și aprilie XXX, a formularelor certificatelor de naștere cu seria și numerele adiacente numărului de formular eliberat petiționarului la 04 aprilie 1967.

A reținut că potrivit seriei și numărului primului pașaport (seria XIV-EM nr.658438 din 21 februarie 1985) eliberat titularului certificatului de naștere – petiționarului, precum și altă informație pasibilă de prezentare de către subdiviziunea competentă a Agenției Servicii Publice, ar demonstra că titularul acestui document nu a deținut până în prezent alt certificat de naștere, iar stabilirea identității sale, cu participarea părinților a avut loc cu prezentarea certificatului de naștere eliberat în 1967.

Insistă că datele personale înscrise în certificatul de naștere sunt veridice și corespund realității.

Cu referire la numele, prenumele și datele de naștere ale părinților XXX, a susținut că acestea se confirmă prin deținerea de către petiționar a certificatelor de naștere, căsătorie și deces ale părinților, cât și a certificatului de naștere a surorii sale, Tîrziu Alla, născută la XXX, precum și a copiei buletinului de identitate pe numele fratelui, XXX, născut la XXX. Cu titlu de probă este și adeverința eliberată la 23 noiembrie 2017 de Primăria com. Pepeni, r-nul Sângerei, potrivit căreia în anul 1983 (date mai vechi nu s-au păstrat), familia petiționarului se forma din fratele Mihai și părinții Arsenii și Evghenia Cebanu (sora Alla se afla deja în

căsătorie, locuind în familia nou formată).

A menționat că prin copiile de pe actele de naștere ale petiționarului, fratelui și surorii acestuia, s-ar proba legătura de rudenie și consecutivitatea actelor de naștere întocmite pe numele acestora. Cu titlu de probă poate servi și informația de specialitate, oferită de către reprezentanții Agenției Servicii Publice din Registrul de stat al populației, potrivit căreia nu se atestă o altă persoană, identificată cu aceleași date personale de identitate ale petiționarului, alt certificat de naștere sau faptul neutilizării certificatului de naștere cu seria 1-MP nr.214147 de către o altă persoană fizică.

Prin hotărârea din 30 iulie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, s-a respins cererea depusă de Victor Cebanu privind constatarea faptului care are valoare juridică, ca neîntemeiată.

Pentru a decide astfel, prima instanță, a susținut că, la examinarea pricinilor despre constatarea înregistrării nașterii, adopției, căsătoriei, divorțului și decesului (art. 281 alin. (2) lit. c) Cod de procedură civilă) este necesar să se țină cont de faptul că instanța judecătorească constată nu evenimentele care au avut loc, ci faptele înregistrării lor în organele respective. Astfel de pricini se examinează de către instanțele judecătorești numai în cazul în care în organele de stare civilă și în arhivele corespunzătoare nu s-au păstrat asemenea înscrisuri și cererea de restabilire a acestora a fost refuzată.

A subliniat că, în cazul constatării înregistrării unui fapt cu valoare juridică, hotărârea judecătorească emisă, în acest sens, constituie temei pentru înregistrarea faptului la organele de stare civilă, întocmindu-se actul reconstituit de stare civilă. Reconstituirea actului de stare civilă este condiționată de starea registrelor actelor de stare civilă. În cazul în care se constată lipsa actului de naștere în fondul de arhivă al registrelor stare civilă este obligatorie procedura de înregistrare ulterioară a acestuia conform prevederilor art. 60 al Legii privind actele de stare civilă nr.100-XV din 26 aprilie 2001. Or, în sensul normelor enunțate, este de înțeles că pricinile de constatare a faptului înregistrării nașterii se examinează numai în cazul în care în organele de stare civilă și arhivele corespunzătoare nu s-au păstrat asemenea înscrisuri și cererea de restabilire a fost refuzată. Pe când în cauza dată, s-a stabilit cu certitudine că registrele actelor de naștere pe localitatea Pepeni, raionul Lazovsc (actual Sîngerei), anii 1965-1969, sunt păstrate integral, fapt demonstrat și prin cercetarea acestora în cadrul judecării cauzei, aspect ce atestă netemeinicia cererii petiționarului de constatare a faptului înregistrării nașterii sale, având în vedere în acest sens că prevederile art. 59 alin. (1) al Legii privind actele de stare civilă, condiționează reconstituirea actelor de stare civilă de starea fondului de arhivă (registrele pierdute integral sau parțial), în timp ce registrele actelor de naștere pe localitatea Pepeni r-nul Sîngerei pe anii 1965–1969 sunt păstrate integral.

A reținut că adevărul de naștere eliberată pe numele lui Victor Cebanu de tip sovietic Seria nr.I-MP 214147, care atestă că înscrierea în Registrul actelor stării civile despre naștere acestuia, s-a făcut sub nr.56, nu poate servi drept temei pentru admiterea cererii petiționarului, aceasta deoarece, sub nr. 56 în registrul de stare civilă menționat figurează înscrisă nașterea unei alte persoane, Lopatenco Svetlana,

născută la XXX, fapt demonstrat inclusiv prin cercetarea în ședință de judecată a Registrelor de stare civilă în original (acte primare de naștere ex.1 și ex. 2), întocmite de Primăria s. Pepeni, r-nul Sîngerei. Astfel, este absolut evident că eliberarea certificatului de naștere seria Seria nr.I-MP 214147 pe numele lui Cebanu Victor a fost efectuată fără înscrierea textului actului de naștere și în registrul actelor de stare civilă, fapt care vine în contradicție cu prevederile Instrucțiunii cu privire la modul de înregistrare a actelor de stare civilă, în vigoare la momentul nașterii petiționarului.

Sub acest aspect, prin aplicarea regulilor de interpretare a normelor enunțate, este evident că Primăria s.Pepeni, r-nul Sîngerei la eliberarea certificatului de naștere pe numele petiționarului urma să înscrie textul actului de naștere în registrul actelor de stare civilă, însă prin derogare de la prevederile legii în vigoare în domeniul actelor de stare civilă, a eliberat certificatul de naștere Seria nr.I-MP214147 pe numele petiționarului Cebanu Victor fără a întocmi act de naștere pe numele acestuia. În acest context, certificatul de naștere Seria nr.I-MP 214147 pe numele petiționarului atestă date neveridice, deoarece acesta a fost eliberat neîntemeiat, în lipsa actului de naștere.

A relevat că, problema petiționarului, după cum a remarcat și reprezentantul persoanei interesate, poate fi soluționată doar prin prisma acțiunii de constatare a faptului nașterii unei persoane de către o femeie concretă, în condițiile art. 281 alin. (2), lit. n) Cod de procedură civilă, și nicidecum prin constatarea faptului înregistrării nașterii lui Cebanu Victor, precum ultimul și pretinde.

Prin decizia din 07 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, s-a admis apelul declarat de Victor Cebanu, s-a casat integral hotărîrea din 30 iulie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani și s-a emis o hotărîre nouă sub formă de încheiere, prin care cererea depusă de Victor Cebanu privind constatarea faptului care are valoare juridică, s-a scos de pe rol.

Pentru a decide astfel, instanța de apel, a considerat că concluzia instanței de fond este una neîntemeiată.

A reținut că Victor Cebanu pretinde prin cerere în procedură specială constatarea faptului cu valoare juridică, și anume constatarea înregistrării nașterii lui Victor Cebanu de către Primăria s.Pepeni, r-nul Lazovsc (actual Sîngerei), prin înscrierea părinților Cebanu Arseni (tata), născut la XXX în s.Pepeni, r-nul Sîngerei și Cebanu Eugenia (mama), născută la XXX în s.Pepeni, r-nul Lazovsc în temeiul unei adeverințe de naștere eliberată pe numele lui Cebanu Victor, seria I-MP nr.214147, în condițiile în care sub nr.56 în registrul de stare civilă figurează înregistrarea nașterii pe numele Svetlanei Lopatenco, născută la XXX.

A constatat că în cadrul ședinței de judecată au fost supuse examinării ambele exemplare ale actelor de naștere care la momentul actual se conțin în registrul de stare civilă întocmit la Primăria Pepeni, r-nul Lazovsc (actual Sîngerei) în anul 1967. Prin urmare, dat fiind că constatarea faptului înregistrării nașterii are loc în cazul în care la organele de stare civilă și arhivele corespunzătoare nu s-au păstrat asemenea înscrisuri și cererea de restabilire a fost refuzată, iar la caz există deja o înregistrare efectuată în registrul de stare civilă, circumstanțe da fapt și de drept ce denotă existența unui litigiu de drept, or cerința petiționarului cu referire la

constatarea înregistrării nașterii lui Victor Cebanu de către Primăria s.Pepeni, r-nul Lazovsc (actual Sângerei), prin înscrierea părinților Cebanu Arseni (tata), născut la XXX în s. Pepeni, r-nul Sângerei și Cebanu Eugenia (mama), născută la XXX în s.Pepeni, r-nul Lazovsc este una litigioasă care nu urmează a fi examinată în procedură specială, fapt care generează inevitabil scoaterea de pe rol a cererii petiționarului Victor Cebanu.

La 09 aprilie 2019 Victor Cebanu, reprezentat de avocatul Igor Otgon, a declarat recurs împotriva deciziei din 07 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea parțială deciziei instanței de apel, în partea emiterii unei hotărâri sub formă de încheiere prin care a fost scoasă de pe rol cererea cu emiterea unei hotărâri noi de admitere integrală a acțiunii.

În motivarea recursului a indicat că instanța de apel nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată, a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată, a aplicat eronat normelor de drept procedural, oferind o apreciere arbitrară probelor anexate la dosar.

A susținut că domeniul înregistrării de stat a actelor de stare civilă, inclusiv reconstituirea actelor de stare civilă, este reglementat prin Legea nr.100-XV din 26 aprilie 2001 privind actele de stare civilă, lege care urma a fi aplicată de instanța de apel la emiterea deciziei sale.

A menționat că instanța de apel nu a argumentat concluzia sa despre existența litigiului de drept, nu a indicat ce anume indică asupra existenței unui asemenea litigiu între persoanele interesate participanți la procesul civil, despre care drept este vorba și în ce se exprimă acesta.

A indicat că aprecierea instanței de apel despre prezența unui litigiu de drept este total eronată or, pe parcursul examinării acțiunii în instanța de fond, cât și în ordine de apel între petiționar, cât și persoana interesată IP „Agenția Servicii Publice”, nu s-au atestat divergențe de păreri privind ilegalitatea înregistrării actelor de stare civilă pe numele Svetlanei Lopatenco și Anei Miron, care conțin numărul de înregistrare – 53 și 56, întocmite în cadrul aceleiași Primării Pepeni pe parcursul lunii aprilie 1967. Aceste informații au fost prezentate instanțelor de judecată doar în calitate de probe suplimentare spre demonstrarea probabilității înregistrării actului de naștere pe numele lui Victor Cebanu pe parcursul lunii aprilie anului 1967.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Materialele dosarului atestă faptul că decizia din 07 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău a fost expediată pentru cunoștință participanților la proces conform scrisorii de însoțire la 11 martie 2019 (f.d. 192), astfel, recursul declarat de Victor Cebanu, reprezentat de avocatul Igor Otgon, la 09 aprilie 2019 se consideră a fi depuse în termen.

Prin încheierea din 19 iunie 2019 a Curții Supreme de Justiție, recursul declarat de Victor Cebanu, reprezentat de avocatul Igor Otgon, a fost considerat admisibil.

În conformitate cu art. 441 Cod de procedură civilă, în cazul în care recursul

este considerat admisibil, un complet din 5 judecători examinează fondul recursului.

În conformitate cu art. 442 alin. (1) Cod de procedură civilă, judecând recursul declarat împotriva deciziei date în apel, instanța verifică, în limitele invocate în recurs și în baza referinței depuse de către intimat, legalitatea hotărârii atacate, fără a administra noi dovezi.

În conformitate cu art. 444 Cod de procedură civilă, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi admis, cu casarea deciziei instanței de apel și remiterea cauzei spre rejudecare în instanța de apel, din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) Cod de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze integral decizia instanței de apel și să trimită cauza spre rejudecare în instanța de apel o singură dată dacă eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

În conformitate cu art. 432 alin. (4) Cod de procedură civilă, săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

După cum rezultă din materialele cauzei, Victor Cebanu prin intermediul avocatului Igor Otgon, a adresat cerere în judecată privind constatarea înregistrării nașterii lui Victor Cebanu de către Primăria s.Pepeni, r-nul Lazovsc (actual Sîngerei) prin înscrierea părinților Cebanu Arseni (tata), născut la XXX în s.Pepeni, r-nul Sîngerei și Cebanu Eugenia (mama), născută la XXX în s.Pepeni, r-nul Lazovsc.

Fiind investită cu judecarea pricinii în cauză, de către prima instanță, prin hotărârea din 30 iulie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, s-a respins cererea de chemare în judecată depusă de Victor Cebanu privind constatarea faptului care are valoare juridică, ca neîntemeiată.

Judecând apelul declarat de către Victor Cebanu, instanța de apel l-a admis, a casat hotărârea din 30 iulie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani și a adoptat o hotărâre nouă sub formă de încheiere prin care s-a scos de pe rol cererea de chemare în judecată.

În susținerea soluției date, instanța de apel a dispus scoaterea cererii de pe rol a lui Victor Cebanu, pe motiv că constatarea faptului înregistrării nașterii are loc în cazul în care la organele de stare civilă și arhivele corespunzătoare nu s-au păstrat asemenea înscrisuri și cererea de restabilire a fost refuzată, iar la caz există deja o înregistrare efectuată în registrul de stare civilă, circumstanțe de fapt și de drept denotă existența unui litigiu de drept, or cerința petiționarului cu referire la constatarea înregistrării nașterii lui Victor Cebanu de către Primăria s.Pepeni, r-nul Lazovsc (actual Sîngerei), prin înscrierea părinților Cebanu Arseni (tata), născut la XXX în s.Pepeni, r-nul Sîngerei și Cebanu Eugenia (mama), născută la XXX în

s.Pepeni, r-nul Lazovsc este una litigioasă care nu urmează a fi examinată în procedură specială.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că instanța de apel neîntemeiat și contrar normelor de drept a adoptat soluția pe caz, expunându-se asupra scoaterii de pe rol a cererii, prin ce se impune casarea deciziei contestate cu trimiterea cauzei spre rejudecare în instanța de apel din motivele ce succed.

La caz, instanța de recurs constată, însă, că contrar prevederilor art. 239 și art. 241 alin. (5) Cod de procedură civilă, decizia instanței de apel este una nemotivată, iar concluziile instanței de apel sunt expuse într-o formă evazivă, incertă, neavând putere de convingere, fără a fi dată o apreciere cuvenită pretențiilor formulate în prezentul litigiu în raport cu materialul probator anexat la dosar, precum normele de drept ce reglementează acest aspect. Or, analiza pe care judecătorul o face în legătură cu motivele de fapt și de drept, care i-au format convingerea în sensul unei anumite soluții trebuie să fie clară și simplă, precisă, conchisă și fermă, să aibă putere de convingere.

Totodată, în conformitate cu art. 373 alin. (1) și (2) Cod de procedură civilă, instanța de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referințelor și obiecțiilor înaintate, legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în ceea ce privește constatarea circumstanțelor de fapt și aplicarea legii în primă instanță; instanța de apel verifică circumstanțele și raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum și cele care nu au fost stabilite, dar care au importanță pentru soluționarea pricinii, apreciază probele din dosar și cele prezentate suplimentar în instanța de apel de către participanții la proces.

Reieșind din limitele judecării apelului consfințite în norma enunțată și din specificul obiectului acțiunii în cauză, instanța de recurs reține că contrar acestor prevederi, instanța de apel judecând apelul a trecut în mod superficial asupra circumstanțelor pricinii și cadrului legal, fără a da o apreciere concretă și clară ce ar determina definitiv și incontestabil certitudinea adoptării soluției la care s-a ajuns.

Astfel, la caz Victor Cebanu prin prezenta cerere în judecată a solicitat constatarea înregistrării nașterii lui Victor Cebanu de către Primăria s.Pepeni, r-nul Lazovsc (actual Sîngerei) prin înscrierea părinților Cebanu Arseni (tata), născut la XXX în s.Pepeni, r-nul Sîngerei și Cebanu Eugenia (mama), născută la XXX în s.Pepeni, r-nul Lazovsc.

Cu toate acestea, instanța de apel judecând apelul declarat de Victor Cebanu, cu referire la prevederile art. 267 lit. 1) Cod de procedură civilă, într-un mod confuz a reținut ca temei de scoatere a cererii de pe rol, faptul că cerința petiționarului cu privire la constatarea înregistrării nașterii este una litigioasă și care nu urmează a fi examinată în procedură specială pe motiv că la caz cu nr. 56 în Registrul de stare civilă figurează înregistrarea nașterii pe numele Svetlanei Lopatenco, născută la XXX, or, ajungând la o astfel de concluzie, instanța de apel nu a ținut cont de faptul că reieșind din specificul acesteia, la caz este important de observat că procedurii speciale îi sînt caracteristice anumite trăsături, care o deosebesc de alte feluri de proceduri judiciare civile.

Astfel, la examinarea cauzelor în procedură specială, alături de regulile generale ale procedurii judiciare civile, se aplică și norme procesuale speciale, care reflectă specificul examinării fiecărei categorii de cauze ale procedurii speciale. Totuși, procedura specială este indisolubil legată de celelalte feluri de proceduri judiciare civile. Aceasta decurge din principiile comune care reglementează ordinea de examinare a cauzelor civile și care permit stabilirea regulilor generale ale procedurii judiciare civile.

La fel, aceasta rezultă inclusiv și din prevederile art. 280 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în conformitate cu care, în procedură specială, cauzele se examinează de instanțele judecătorești după regulile de examinare a acțiunilor civile, cu excepțiile și completările stabilite în prezentul cod la cap. XXIII-XXXIV și în alte legi.

Așa fiind, Colegiul reține că în conformitate cu art. 279 alin. (1) lit. a) Cod de procedură civilă, instanța judecătorească examinează în procedură specială cauze cu privire la constatarea faptelor care au valoare juridică.

Conform art. 281 alin. (1) și (2) lit. f) Cod de procedură civilă, instanța judecătorească constată faptele de care depinde apariția, modificarea sau încetarea drepturilor personale sau patrimoniale ale persoanelor fizice și ale organizațiilor.

Instanța judecă cauzele în care i se cere înregistrarea nașterii, adopției, căsătoriei, divorțului și decesului.

Conform art. 282 alin. (1) Cod de procedură civilă, instanța judecătorească constată faptul cu valoare juridică în cazul în care:

a) acesta generează, în virtutea legii, următoarele efecte juridice: apariția, modificarea sau încetarea unor drepturi personale sau patrimoniale ale petiționarului;

b) petiționarul nu are o altă posibilitate de a obține sau de a restabili documentele care ar certifica faptul juridic a cărui constatare o solicită;

c) constatarea faptului nu este legată de soluționarea unui litigiu de drept ce ține de competența instanțelor judecătorești.

În acest aspect, este evident că instanța de apel a trecut în mod superficial asupra circumstanțelor cauzei, fără a intra în esența cererii lui Victor Cebanu cu privire la constatarea faptului înregistrării nașterii, prin urmare fără a da o apreciere cuvenită pretențiilor formulate în prezenta cerere în raport cu materialul probator și normele de drept ce reglementează acest aspect.

În atare circumstanțe, Colegiul precizează că petiționarul/recurentul pretinde constatarea faptului ce are valoare juridică prin constatarea înregistrării nașterii de către Primăria s.Pepeni, r.Lazovsc (actual Sîngerei) prin înscrierea părinților Cebanu Arseni (tata), născut la XXX în s.Pepeni, r-nul Sîngerei și Cebanu Eugenia (mama), născută la XXX în s.Pepeni, r-nul Lazovsc. În această ordine de idei, instanța de apel avea obligația de a examina cauza prin prisma cerinței înaintate și în raport cu circumstanțele cauzei.

Astfel, instanța de apel pripit și într-un mod incert a reținut ca temei de scoatere a cererii de pe rol, faptul că cerința petiționarului cu privire la constatarea înregistrării nașterii este una litigioasă și care nu urmează a fi examinată în procedură specială or, procedura în cauza dată a fost intentată în ordinea

procedurii speciale, iar dispozițiile art. 280 alin. (3) Cod de procedură civilă, indică expres că instanța scoate cererea de pe rol printr-o încheiere și explică petiționarului și persoanelor interesate dreptul lor de a soluționa litigiul în procedură de acțiune civilă la instanța competentă doar în cazul dacă, la depunerea cererii sau la examinarea pricinii în procedură specială, se constată un litigiu de drept ce ține de competența instanțelor judecătorești. Pe când la caz, deși instanța de apel a constatat existența unui litigiu de drept ce ține de competența instanțelor judecătorești, aceasta greșit a reținut ca temei de scoatere a cererii de pe rol în ordinea procedurii speciale faptul că sub nr. 56 în registrul de stare civilă figurează înregistrarea nașterii pe numele Svetlanei Lopatenco, născută la XXX.

Colegiul menționează faptul că instanța de apel nu a identificat/individualizat litigiul de drept care a servit temei pentru emiterea încheierii de scoatere a cererii de pe rol, doar a indicat că dat fiind că constatarea faptului înregistrării nașterii are loc în cazul în care la organele de stare civilă și arhivele corespunzătoare nu s-au păstrat asemenea înscrisuri și cererea de restabilire a fost refuzată, iar la caz există deja o înregistrare efectuată în registrul de stare civilă, a constatat existența litigiului de drept. Astfel, instanța de apel la constatarea existenței litigiului de drept, nu a specificat din care înscrisuri sau norme de drept în raport cu speța ar rezulta acest raționament.

Ca consecință, se stabilește că soluția instanței de apel nu conține o argumentare clară din care să rezulte certitudinea adoptării soluției la care s-a ajuns, având o motivare superficială, fără a fi abordate toate aspectele importante cazului, respectiv instanța de recurs fiind în imposibilitatea să exercite controlul judiciar asupra unei asemenea soluții și să verifice temeinicia și legalitatea hotărârii atacate cu privire la oricare dintre motivele prevăzute de lege.

În concluzie și în sensul art. 6 alin.(1) al Convenției, instanța de recurs ține să menționeze că instanțele de judecată, trebuie, să indice cu suficientă claritate motivele pe care-și întemeiază hotărârile, iar având în vedere caracterul determinant al concluziilor sale să precizeze noțiunile, ce implică o apreciere a faptelor supuse examinării. De asemenea, noțiunea de proces echitabil impune ca instanța de judecată să nu-și motiveze doar sumar hotărârea sa, ci să examineze efectiv problemele esențiale care-i sunt supuse aprecierii și să nu se mulțumească de a proba pur și simplu concluziile uneia dintre părți.

Față de cele de preced, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul, a casa integral decizia instanței de apel și de a trimite cauza în instanța de apel pentru judecarea apelului în fond.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se admite recursul declarat de Victor Cebanu, reprezentat de avocatul Igor Otgon.

Se casează integral decizia din 07 februarie 2018 a Curții de Apel Chișinău, în

cauza civilă la cererea depusă de Victor Cebanu privind constatarea faptului care are valoare juridică, cu remiterea cauzei la Curtea de Apel Chişinău, pentru judecarea apelului în fond, în acelaşi complet de judecată.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Preşedintele şedinţei,
judecătorul

judecătorii

Oleg Sternioală

Ala Cobăneanu

Svetlana Filincova

Galina Stratulat

Victor Burduh